

PAŽYMA
DĖL INVESTAVIMO KRITERIJŲ ATITIKTIES INVESTAVUS VALSTYBEI
NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANTĮ FINANSINĮ TURTA UŽDAROSIOS AKCINĖS
BENDROVĖS „INVESTICIJŲ IR VERSLO GARANTIJOS“ ĮSTATINIAM KAPITALUI
DIDINTI

Investavimo kriterijai, nustatyti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje	Atitiktis ir pagrindimas
<p>3. Investuojant skatinamas Lietuvos ekonomikos augimas, stiprinamas ekonominis savarankiškumas ir (ar) tarptautinis konkurencingumas.</p>	<p>Kriterijų atitinka.</p> <p>Pagrindinis UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) veiklos siekis – tiesiogiai arba per finansų rinkos dalyvius finansinių ir kt. priemonių forma finansuoti projektus, kuriančius poveikį Lietuvos ekonomikai. Finansavimo šaltiniai ir būdai, kuriais INVEGA finansuoja šią veiklą, daro esminę įtaką INVEGOS veiklos apimčiai, daromam poveikiui ir rezultatams.</p> <p>Atlikus teikiamo pasiūlymo sąnaudų ir naudos analizę, buvo paskaičiuota, kad 150 mln. EUR investicija į INVEGOS įstatinį kapitalą (įskaitant prielaidą, jog tokia investicija INVEGAi leidžia papildomai pritraukti privačių skolintų lėšų) leis reikšmingai padidinti INVEGOS teikiamą finansavimą Lietuvoje veikiančioms įmonėms ir jų vykdomiems projektams. Dėl tokio finansavimo apimčių padidėjimo planuojama, kad įmonių, į kurias bus investuota, papildomai sukurta pridėtinė vertė iki 2030 m. sudarys apie 202 mln. EUR, o iki 2040 m. diskontuota papildoma įmonių sukurta pridėtinė vertė viršys 1,6 mlrd. EUR.</p> <p>Stiprinant vienintelės nacionalinės plėtros įstaigos – INVEGOS kapitalą yra sudaromos galimybės INVEGAi teikti finansavimą verslui ir kitiems privatiems bei viešiesiems subjektams, siekiant patenkinti finansavimo poreikius sektoriuose, kuriuose yra rinkos nepakankamumas ir (arba) neoptimalumas, taip kuriant teigiamą poveikį Lietuvos ekonomikai. INVEGA sieks didinti pritraukiamų privačių, įskaitant iš tarptautinių institucijų (pvz., Europos investicijų banko, Šiaurės investicijų banko ar kt.), lėšų apimtį, ir taip užsitikrins pastovų finansavimo šaltinį vykdomos veiklos vykdymui. Be to, sudarant galimybes INVEGAi rinkoje finansuoti vykdomą veiklą ir taip užtikrinant lėšų INVEGOS vykdomai veiklai prieinamumą bet kuriuo metu, mažinama valstybės išteklių prieinamumo svyravimų įtaka privačių ir viešųjų subjektų investicijų finansavimui, pvz., tikėtina, jog ilguoju laikotarpiu Europos Sąjungos fondų skiriamas finansavimas mažės, bus labiau segmentuotas ir nukreiptas į specifinių problemų sprendimą, todėl bus reikalingas kitas reikšmingas finansinių išteklių šaltinis ekonomikos poreikiams finansuoti.</p> <p>Be to, INVEGOS įstatinio kapitalo padidinimas leis sudaryti galimybes INVEGAi pritraukti privačias lėšas finansų rinkose ir kitais būdais, t. y. išleidžiant INVEGOS obligacijas. Taip būtų prisidedama ir prie Lietuvos kapitalo rinkos vystymosi. Šiuo metu INVEGA neturi galimybių išnaudoti šio lėšų pritraukimo būdo dėl santykinai itin mažo nuosavo kapitalo, kuriam, be kita ko, taikomi ir ribojimai, būtini dėl INVEGOS, kaip valstybės įsteigtos garantijų institucijos, statuso. Atkreiptinas dėmesys, kad šis lėšų pritraukimo būdas galėtų būti naudojamas ir tuo atveju, jei dėl kokių nors priežasčių nepavyktų reikiamų lėšų pasiskolinti iš tarptautinių finansinių institucijų.</p> <p>Atlikus sąnaudų ir naudos analizę, buvo paskaičiuota, kad dėl šios investicijos INVEGOS projektams finansuoti iki 2030 m. papildomai gali būti pritraukta daugiau kaip 37 mln. EUR, o iki 2040 m. – 150 mln. EUR (diskontuota verte).</p> <p>INVEGA, teikdama finansavimą pritrauktomis lėšomis, ilguoju laikotarpiu galės palaikyti tolygų ir augantį investicijų lygį Lietuvoje, pilnai atliepti nacionalinius poreikius (strategines investicines kryptis) bei vykdyti anticiklinį finansavimą.</p>
<p>5. Investavus bus kuriama ar plėtojama infrastruktūra, naudinga visuomenei (skatinama veiksminga konkurencija šalies rinkoje, gerinama viešųjų paslaugų</p>	<p>Kriterijų atitinka.</p> <p>Šis kriterijus neturi kiekybinio įvertinimo parametro. Kokybine prasme:</p>

<p>kokybė, pasirinkimo galimybės ir prieinamumas).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - konkurencijai įtaka nedaroma, nes INVEGOS veiklą reglamentuojantys teisės aktai neleidžia INVEGAI konkuruoti su rinkos dalyviais ir būti alternatyva esamam pakankamam rinkos finansavimui, todėl, atitinkamai, ir planuojama finansuoti tuos projektus, kurie negali gauti reikiamo finansavimo rinkoje; - INVEGA, veikdama kaip nacionalinė plėtros įstaiga užtikrina finansavimo pasirinkimo ir prieinamumo didinimo (viešąsias) paslaugas. Padidinus kapitalą, INVEGA turės galimybę lanksčiau siūlyti finansines priemones sektoriams, subjektams ar projektams, kurie prisideda prie valstybei ir visuomenei svarbių tikslų siekimo, tačiau jiems finansavimas nėra numatytas valstybės, savivaldybių biudžetų ar ES struktūrinių fondų asignavimų apimtyje, arba finansavimo poreikis tokiems projektams viršija dabar egzistuojančių finansavimo šaltinių galimybes. <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1046 INVEGAI pavesta vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą verslo, inovacijų, urbanizuotų ar urbanizuojamų teritorijų plėtros, būsto ir viešosios arba viešajam interesui tenkinti skirtos infrastruktūros, žemės ūkio, žuvininkystės ir akvakultūros srityse.</p> <p>Padidinus INVEGOS įstatinį kapitalą, INVEGA galės plėsti savo veiklos apimtį ir finansuoti projektus, prisidedančius prie viešosios infrastruktūros, kuri bus naudinga visuomenei, kūrimo ir plėtojimo. INVEGA prisidės prie viešųjų paslaugų kokybės gerinimo padėdama įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu patvirtintas programas ir siekdama nacionalinių strateginių tikslų. Bus didinama finansuojamų viešosios infrastruktūros projektų apimtis įvairiose srityse, tokiose kaip energijos efektyvumo, energetikos, transporto, švietimo ir vietos infrastruktūros.</p>
<p>6. Valstybės ir (ar) savivaldybių turto investavimu (valstybės ar savivaldybės įnašu) bus sukuriamas pridėtinė vertė ir užtikrinamas šią vertę kuriančios veiklos ilgalaikis ekonominis tvarumas.</p>	<p>Kriterijų atitinka.</p> <p>INVEGA sudaro galimybes efektyviai, racionaliai ir laiku paskirstyti finansavimą privataus ir viešojo sektoriaus subjektams, įgyvendindama finansines priemones. INVEGA per finansines priemones finansuoja tik finansiškai gyvybingus projektus, taip užtikrindama ilgalaikį ekonominį tvarumą bei įgyvendinamų projektų efektyvumą.</p> <p>Nacionalinės plėtros įstaigos įstatymas įpareigoja INVEGĄ vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, t. y. vykdyti finansinių paslaugų teikimą srityse, kurių plėtrą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu būtina skatinti, tačiau kurių finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus. INVEGOS veikla mažina privataus ir viešojo sektoriaus subjektų ir jų įgyvendinamų investicinių projektų finansavimo nepakankamumą, taip sukurdamą pridėtinę vertę tiek finansavimu pasinaudojusiems privataus ir viešojo sektoriaus subjektams, tiek Lietuvos ekonomikai.</p> <p>Sustiprintas INVEGOS kapitalas sudarys galimybes INVEGAI kurti įvairius ilgalaikius finansavimo mechanizmus, kurie mažins projektų vykdytojų priklausomybę nuo Europos Sąjungos fondų ar valstybės biudžeto lėšų. Į INVEGOS įstatinį kapitalą investuotos lėšos sudarys prielaidas INVEGAI tvariau ir ilgesnį laikotarpį vykdyti finansinių priemonių įgyvendinimo skatinimą ir pridėtinės vertės šalyje kūrimą dėl investuotų ir sugrįžusių lėšų pakartotino panaudojimo naujiems projektams finansuoti.</p> <p>Kiekybinius šio kriterijaus rodiklius atspindi šioje pažymoje įvardyti šių rodiklių dydžiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - INVEGOS finansuotų įmonių papildomai sukurta pridėtinė vertė ir papildomai pritrauktų lėšų vertė (aprašyti skiltyje „3. Investuojant skatinamas Lietuvos ekonomikos augimas, stiprinamas ekonominis savarankiškumas ir (ar) tarptautinis konkurencingumas“ kriterijaus aprašyme), ir; <p>Dėl INVEGOS finansavimo pasiekti rodikliai – anglies dioksido sumažėjimas, t CO₂ ekviv ir investicijų sumažinto anglies dioksido kiekio vertė, EUR (aprašyti skiltyje „7. Iš investavimo objekto bus gauta ne tik pelno (pajamų), bet ir socialinis rezultatas (švietimo, kultūros, mokslo, aplinkos, sveikatos ir socialinės apsaugos, kitų panašių sričių) arba užtikrintas veiksmingesnis Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose nustatytų valstybės ir savivaldybės funkcijų atlikimas.“ kriterijaus aprašyme).</p>

<p>7. Iš investavimo objekto bus gauta ne tik pelno (pajamų), bet ir socialinis rezultatas (švietimo, kultūros, mokslo, aplinkos, sveikatos ir socialinės apsaugos, kitų panašių sričių) arba užtikrintas veiksmingesnis Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose nustatytų valstybės ir savivaldybės funkcijų atlikimas.</p>	<p>Kriterijų atitinka.</p> <p>Sustiprintas INVEGOS nuosavas kapitalas taip pat sudarys galimybę INVEGAI efektyviau įgyvendinti nacionalinės plėtros įstaigai pavestas funkcijas, numatytas Nacionalinės plėtros įstaigos įstatymo 6 str. 1 d. 4–12 p.</p> <p>INVEGOS pelnas, gautas iš veiklų, kurių finansavimui bus naudojamas INVEGOS nuosavas kapitalas, bus nukreiptas naujų veiklų finansavimui, prisidedant prie aplinkos apsaugos, infrastruktūros, mokslo ir kitų panašių sričių plėtros. INVEGA siekia kasmet užtikrinti pastovią, akcininko nustatytą kapitalo grąžą.</p> <p>Socialinis rezultatas bus pasiektas INVEGOS finansavimą skiriant toms viešosios infrastruktūros sritims, kuriose pasireiškia rinkos nepakankamumas ir dėl to investicijų lygis nėra pakankamas. Sudarius palankias finansavimo sąlygas, padidės įgyvendinamų projektų skaičius, projektai atneš naudą visuomenei.</p> <p>Atlikus sąnaudų ir naudos analizę, buvo paskaičiuota, kad investicijos į INVEGOS įstatinį kapitalą ir tolesnis jo naudojimas taip pat ženkliai prisidės prie aplinkosauginių tikslų pasiekimo. Planuojama, kad, panaudojant įstatinio kapitalo lėšas investicijų finansavimui:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iki 2030 m. anglies dioksido sumažėjimas sieks apie 131 000 t CO₂ ekv., o iki 2040 m. viršys 275 000 t CO₂ ekv.; - atitinkamai investicijų sumažinto anglies dioksido kiekio vertė, EUR iki 2030 m. sieks beveik 35 mln. EUR, o iki 2040 m. viršys 91 mln. EUR.
<p>8. Bus investuojama į ūkio ir socialines inovacijas, žinių ekonomikos plėtrą, aukštųjų technologijų kūrimą, jeigu tai yra vienas iš pagrindinių investicijų objekto veiklos tikslų.</p>	<p>Kriterijų atitinka.</p> <p>Šis kriterijus neturi kiekybinio įvertinimo parametro, nes iš anksto nėra žinoma, kiek projektų kreipsis dėl finansavimo šiame kriterijuje nurodytais tikslais (visgi daroma prielaida, kad tai bus dalis aukščiau nurodyto įmonių sukuriamos pridėtinės vertės kiekybinio kriterijaus).</p> <p>Planuojama, kad INVEGA, panaudodama papildomai gautas įstatinio kapitalo lėšas kartu su lėšomis, pritrauktomis iš privačių finansų rinkos dalyvių, per finansų rinkos dalyvius arba pati tiesiogiai teiks finansavimą investicijoms į aplinkai draugiškas technologijas, žiediško didinimą, dekarbonizaciją, energijos vartojimo efektyvumą, mažai atliekų sukeliančių, pažangių, novatoriškų, skaitmeninių technologijų diegimą, aukštos pridėtinės vertės produktų gamybos pajėgumų (įskaitant biotechnologijas) plėtrą bei gynybos ir saugumo pramonę. INVEGA, teikdama finansavimą iš nuosavo kapitalo lėšų, užtikrins, kad finansuojami projektai atitiks reikšmingos žalos nedarymo principą.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad, padidinus INVEGOS įstatinį kapitalą, INVEGOS Stebėtojų taryba patvirtins investavimo politiką, apimančią įstatinio kapitalo panaudojimo tikslus, uždavinius ir kitas nuostatas, kuriose įsipareigos ne mažesnę kaip 150 mln. EUR finansavimą skirti 2021 m. vasario 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė tikslams pasiekti.</p>